Ч. 68 Второк 25 марта (6 цьвітня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

До „Руслана“ пишуть з Відня:

По кількадневних переговорах і нарадах постановили дня 1 цьвітня одноголосно посли рускі: Барвіньский, Вахнянин, Винницкий, Гробельский, Каратницкий (Мандичевский має на днях приїхати) і Охримович, посли словіньскі: Айншпілер, Ґреґорец, Ґреґорчіч, Берке, Жітнік, Жічкар, ґр. Коронінї Альфред, Крек, Кушар, Повше, Поґачнік, Пфайфер, Робіч, Шукле, Шуштерчіч, Ферянчіч, посли хорватскі: Борчіч, Бянкіні, Булят, Вуковіч, Зоре, Кляіч, Ляґінія, Періч, Спінчіч, Трумбіч і Шупук, і ческий посол Стоян утворити „Славяньский християньсконациональний Союз“ на слідуючій основі проґрамовій!

„Славяньский християньско-національний Союз“ буде змагати до уладженя публичного житя в релїґійнім, культурнім, социяльнім і економічнім взглядї на позитивно-християньскій основі і буде вступати з всякою рішучостию за безусловною рівноправностию всїх народностий, іменно же за національні права всїх славяньских народів на основі національних прав і християньскої справедливости, як і за повну свободу церкви“.

Дня 2 цьвітня вибрано на час лїтної сесиї трех предсїдателїв, котрі по черзї будуть правити Союзом а іменно: Барвіньского, Булята і Шуштерчіча. Окрім того вибрано чотирох мужів довіря, котрі будуть з предсїдателями творити парляментарну комісию, а іменно: Бянкіні, Ґреґорец, Ляґінія і Ферянчіч.

До тої самої ґазети доносять також:

Парляментарні комісиї Молодочехів, Поляків, полудневих Славян і ческих февдалів хотять станути по сторонї правительства, але під услівєм, що лїберали будуть виключені з більшости.

Голосно говорять, що в разї принятя димісиї Баденього, дістав би припоручене утвореня кабінету ґр. Тун, Шенборн або Фалькенгайн. Крізіс мінїстеріяльна довго не потреває. Сподїють ся, що нове мінїстерство представить ся вже на найблизшім засїданю чи то з Баденїм чи без него.

В суботу конференция предсїдателїв клюбів парляментарних не порозуміла ся в справі вибору президента палати.

З автентичного жерела довідуємо ся: Будучу більшість імовірно будуть становити: Чехи з більшою посїлостию числом 79, Поляки 59, новий клюб славяньский на разї 35 членів, клерикали з Ґрупи Діпавльового ч. 42, 6 Румунів, 6 з стор. Фалькенгайна, 2 Сербів і 2 з Моравии. До кабінету нового увійде др. Кайцль Приступленє Чехів до нової більшости не певне. Крізу викликало розпоряджене язикове. Чехи торгують ся. Цїла акция концентрує ся коло Чехів.

На засїданю парляменту ві вторник стоїть на порядку дневнім вибір президента палати, вибір комісиї для справи Шаера і вибір депутациї квотової.

Єсли до вторника ситуация в парляментї не прояснить ся, буде Рада державна імовірно на якийсь час відрочена.

Криза кабінетова.

Криза кабінетова вже закінчила ся. Ґр. Баденї і всї дотеперішні мінїстри остають ся і дальше в кабінетї. Справа рішила ся мабуть вчера перед полуднем на радї мінїстрів під проводом Є. Вел. Цїсаря, котра відбувала ся через сїм чвертий години. Ґр. Баденї на бажанє Цїсаря буде старати ся зложити в Палатї послів таку більшість, котра би згодила ся перевести всї ті задачі парляментарні, які вичислені в престольній бесїдї.

Не знаємо ще доси, що було безпосередною причиною кризи; можемо лиш здогадувати ся, що найважнїйшу ролю грало в них становище нїмецких лїбералів і Молодочехів, двох сильних партий, без котрих годї було би утворити поважну більшість парляментарну, а коли би сей здогад був оправданий, то можна би дальше здогадувати ся, що обі ті партиї згодили ся остаточно підпирати правительство — на якій основі і за яку цїну, доси ще не знати.

Sonn- u. Montags-Ztg. доносить, що ґр. Баденї мав на радї мінїстрів сказати, що не лишив би ся при управі державній при помочи більшости, в котрій не було би т. зв. вірноконституцийної шляхти з Чехії, котра готова підпирати правительство у всїх инших справах лиш не в справі розпорядженя язикового для Чехії і Моравии.

Виходило би з того, що ґр. Баденї і єго мінїстерство будуть мати за собою як лїберал.

---

7)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Але той бідний чоловік був такий загуканий, що ті всї поміченя робив собі тихо. Коли-ж часом відважив ся зганити що котрій дитинї, коли случайно виступив против ґувернера або ґувернантки, що они нероби, що дармо беруть гроші, тоді мав всїх против себе. Жінка обставала за паном Лямбіно і попадала в спазми; пан Ксавер боронив з жаром панни Карель і гнївав ся; син рушав раменами, виходив тріскаючи двермп і велївши подати собі коня, вертав аж на другий день, а дочка насупивши ся, сїдала до фортепяна і так била в клявіші, так гудїла басом і пищала віолїном, що бідний пан Януш затикав собі уши, утїкав до своєї комнати і залїзши де в кут та закривши блїде лице обома руками, гадав о своїм дорогім горбію, дитинї доброї Мариянни, розбирав зі сльозами в очах его прикмети, тішив ся его спосібностями і віддавав з цїлою любовию серце, віднихнене тими, котрим природа дала всьо і котрих він плекав — тому, що его природа упослїдила, котрого він мусів держати з далека від своїх грудий і не сьмів навіть голосно і явно любити.

По одній такій домашній бучі, гіршій як инші, велїв пан Януш запрягти конї і поїхав до Лукова. То було при кінци червня 1835 року. Мариян як раз кінчив школу, складав послїдні іспити і надїючи ся, як писав в своїм листї, що зложить їх і може одержить нагороду, просив вітця, щоби зволив прибути на то торжество. Пан Януш нїчого більше не бажав, як справити ту радість свому серцю, а відтак взяти сина до дому. Єго житє було таке сумне, він чув ся таким самітним, так далеким від всякої родинної утїхи, що хоч бачив наперед борби і прикрости, на які виставить его та постанова, немов упер ся і готовий був навіть звести борбу з жінкою, з паном Ксавером і з Французами, котрі розсїли ся на добре в его домі — щоби лиш мати коло себе хоч одну прихильну і люблячу грудь, на котру міг би часом положити свою бідну голову!

Лист Марияна, котрий тут тому наводимо, що малює нам его серце і відкриває его погляди на сьвіт і людий, звучав:

„Найдорожший отче! Кінчить ся семий рік нашої розлуки і наймилїйша, як кажуть старші, пора в житю чоловіка. Хоч мої гадки рвуть ся з цїкавостию в сьвіт і раді би оглянути его та обняти у всїх его великих тайнах, то однако охотно вірю тим досьвідченим людям, що на сьвітї ждуть нас лише заводи і розчароване і що кождий вернув би радо до тої комнатки, де студентом сидів над книжкою, а своїми гадками гонив за марою волї і уживаня — де що тиждень мірив ся при одвірку, як богато виріс і приглядав ся кождого дня в своїм розбитім зеркалї, чи не ростуть єму вуса і борода. Справдї, щасливий хто росте чи тїлом, чи духом, бо ріст то житє, а де его нема, там перестає житє а наближує ся смерть. Я в моїм виїмковім положеню маю як найменше причини виривати ся з того затишного місця, де тілько лїт пережив: раз, що менї, з твоєї ласки, дорогий отче, було добре — а друге, що упослїджений природою, прикрий своєю статию для людских очий, не можу сподївати ся того щастя, до якого зітхає молоде серце, того уживаня, яке собі представляє уява двайцятьлїтного хлопця. Тому то бачу майже зі страхом, що кінчить ся мій побут в школах, що прийде менї покинути ті добрі кути, звідки до голови і до серця мого впадали постепенно що раз нові і що раз яснїйші проміні тих честних людий, котрі отвирали гадку і очи мої на божі дїла, тих добрих і простих мешканців малого місточка, котрі вже привикли до того горба і не відвертають ся вже від мого лиця, від котрого я сам нераз відвертаюсь, коли малюючи хороше лице і добуваючи з полотна форми, котрі маю в голові, погляну в зеркало і порівнаю той твір моєї руки з собою самим. Отже приїдь, дорогий отче! Виглядаю тебе і дожидаю, раз тому, що то без сумнїву зробить тобі утїху, коли побачиш, що я скористав з твоїх добродїйств, що зложу добре іспит і одержу патент, а може і першу нагороду; а головно тому, щоби нарадити ся, що дальше маю з собою зробити. Чую, мій отче, що в души я артист, що моїм званєм книжка, а особливо оловець і кисть. Отже з книжкою, кистию і природою, великою на кождій точцї, невичерпаною в своїй різнородности і подаючою заедно множество предметів тому, хто научив ся на неї глядїти і полюбив її чудеса, буде менї всюди добре. Але штука не має границь, а вид її різних творів отвирає очи і підносить ту тай-

ну шляхту так і умірених нїмецких лїбералів. А що-ж стало ся з Молодочехами? О скілько можна доси зміркувати, то і они стоять по стороні ґр. Баденї'го. В евентуальній більшости парляментарній будуть отже дві партиї, котрі, хоч в засаді будуть стояти по стороні правительства, будуть в справі розпорядженя язикового для Чехії і Морави взаїмно себе поборювати. Здає ся, що Нїмці подали ся; они зміркували, що остаточно і без них могла би бути утворена більшість парляментарна при помочи клерикалів, отже рішили ся підпирати правительство мимо того, що суть противні розпорядженю язиковому. Чи сподївана більшість парляментарна буде тревала, то инше питанє; але й то річ певна, що при теперішнім так ріжнороднім складї парляменту більшість знайде ся майже завсїгди, коли не при помочи сеї, то при помочи тої партиї.

Для відносин парляментарних характеристичне то, що орґан Молодочехів, Narod. Listy зачинають знову піддавати гадку якоїсь коаліциї против ненавистного їм централїзму. Они взивають Поляків, Русинів, Словінцїв, Хорватів, Сербів, ческу шляхту консервативну і клерикальних Нїмців, щоби всї разом виступили против централїзму і зробили єму конець.

Новинки.

Львів дня 5-го цьвітня 1897.

— Іменованя. Президия ц. к. кравої Дирекциї скарбу іменувала комісарями концепістів скарбових: Йос. Зоммера, Стан. Беґу, Тад. Пероживьского, Том. Арматиса, дра Мавр. Данїеля, Ром. Чавдерну, Людв. Гронецкого, Жигм. Гломбіньского, Ант. Трояна, Ів. Завільского, Марк. Дияковского, дра Фел. Вогнута, Фр. Кернига, Стан. Котовича, Конст. Зражевского, Леон. Лисаковского, Ів. Карпиньского, Евг. Флюнта, Юл. Стельмаховича, Іґн. Бабяря, Тад. Левицкого, Стан. Лущкевича, дра Вільг. Зеліґера, Ізид. Гасса, дра Брон. Оссолиньского, дра Едв. Новачиньского, Винк. Федоровича, Мар. Власака, дра Вікт. Гаевского, Ів. Томишка, дра Стан. Коссовича, Фр. Клецана, Едв. Фіша, Мих. Позняка, Йос. Лесньовского, Вит. Литвинишина, Ів. Ґеттера, Ферд. Бернацкого, Едм. Келера, Сев. Вайнштайна, Ад. Пиевского, Володим. Хилевского і Чесл. Никлевича; дальше іменувала концепістами практикантів: Фр. Падуховича, Фридр. Гохмана, Ів. Маєвского, Авг. Евстахевича, Вал. Маркевича, Йос. Косцьолка, Меч. Прашіля, Едм. Комана, Юл. Труша, дра Як. Богина, Леоп. Брема, Володисл. Кука, Юл. Галатка, Тад. Роґуского, Стан. Вноровского, Льва Чачковского, Стан. Обжута, Стан. Магиса, Леоп. Скуревича, Том. Розума, Едв. Шамоту, Ів. Дуркевича, Меч. Шаблевского, Тад. Вислоцкого, Володисл. Матковского, Ів. Лупевского, Генр. Копеля, Володисл. Кравчика, бар. Альфр. Липовского, Йос. Рубчака, дра Стан. Войдаловича, Алекс. Федоровича, Стан. Мику, Людв. Олексу, Конст. Кульчицкого, Ром. Кратохвилю, Фр. Лещиньского, Стан. Когавта, Ад. Кулаковского, ґр. Іґн. Скарбка, Льва Дюрковича, Мих. Яроня, Брун. Буяка і дра Ів. Розвадовского; вкінци іменувала Президия ц. к. Дирекциї скарбу официяла канцелярийного Винк. Стефановича ад'юнктом канцелярийним, официялів канцелярийних Фридр. Бехта і Вікт. Файта ад'юнктами Дирекциї помічних урядів та канцелїстів Вікт. Цїшевского, Юл. Сидора, Стан. Шайну, Йос. Абдермана, Ник. Блажейовского і Петра Валенту официялами канцелярийними.

— Іспити зрілости у всїх галицких середних школах розпічнуть ся: 1) письменні дня 10 мая с. р., а 2) устні в гімназиях: в Бохни дня 1 червня, в Бродах д. 30 червня, в Бережанах д. 21 червня, в Хирові д. 24 мая, в Дрогобичи д. 24 червня, в Ярославі д. 25 мая, в Яслї д. 21 червня, в Коломиї д. 7 липня, в гімназиї сьв. Анни в Кракові д. 2 червня, сьв. Яцка в Кракові д. 28 мая, III ій в Кракові 24 мая, в рускій у Львові д. 28 мая, II ій у Львові д. 8 червня, Франц-Йосифа у Львові д. 21 червня, IV ій у Львові д. 21 червня, V-ій у Львові д. 12 червня, в Новім Санчи д. 16 червня, I-ій в Перемишли д. 8 червня, II-ій в Перемишли д. 12 червня, в Ряшеві д. 31 мая, в Самборі д. 6 липня, в Сяноцї д. 3 липня, в Станиславові д. 21 червня, в Стрию д. 14 червня, в Терноподи д. 22 червня, в Тарнові д. 8 червня, в Вадовицях д. 10 червня, в Золочеві д. 28 мая, в школах реальних: в Кракові дня 31 мая, у Львові д. 19 червня і в Станиславові д. 1 липня.

— Ц. к. Намістництво уділило презенту на опорожнену греко-кат. парохію цїсарского надания в Старяві сяніцкій о. Іл. Олексинови, дотеперішному пароховї в Добрій.

— Обманьства на шкоду львівскої каси ощадности допустив ся диурнїст тої-ж каси К. Л. Він вписував до книжочок ощадности, на котрі вкладав по кілька зр., більші вкладки не вплачені до каси, а відтак висилав чужі особи з тими книжочками до каси, де они підіймали гроші. Шкода, яку потерпіла в наслїдок того каса, виносить до 1.500 зр.

— Пригода на зелїзници. Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних оповіщує: При в'їздї до стациї в Хоросниці наїхала порожна льокомотива в ночи з дня 2-го на 3-го с. м. на товаровий поїзд ч. 76. Випадок сей був причиною ушкодженя тїлесного одного зі служби поїздової.

Телеґрами.

Льондон 5 цьвітня. Курзон заявив в своїй бесїдї виголошеній в Суспорті, що не можна нїяк допустити, щоби Греция забрала кусень турецкої держави. Греция не могла би допустити ся більшого злочину, як коли-б виповіла війну Туреччині.

Суда 5 цьвітня. Аґентия Стефанї'го доносить, що держави европейскі видали приказ бльокувати в мирний спосіб Атини. Адмірали радять тепер над способами.

Петербург 5 цьвітня. Journ. de St. Ptbg. каже що коли-б Греция зробила найбільшу дурницю і виповіла війну Туреччині, не могла би числити на нїяку поміч держав европейских.

Переписка зі всїми і для всїх.

В. Т. в Львові.: Затовщені і забрукані шовкові материї кольорові, як хустки і т. п. чистить ся в той спосіб, що робить ся з паленої маґнезиї і бензини рідке тїсто і ним намащує

ну заслону, під котрою криє ся знанє — де лежать причаєні ті всї способи, легкі і прості, на котрі тажко наткнути ся, коли не бачить ся нїчого і держить ся лиш одної стежки, якою научено чоловіка ходити. Минувших вакаций за твоїм дозволом і з твоєї ласки, дорогий отче, був я у Варшаві. Я оглядав робітнї наших малярів, був в Вилянові, Круликарни, Лазенках і у кількох любителів штуки, котрі стїни своїх мешкань старали ся оживити, заселити і прикрасити працею ґенїяльних артистів. Вправдї я бачив не богато добрих дїл штуки, о яких читаю, чую і думаю, а однакож кілько то здобутків привіз я до моєї комнатки? О скілько инакше дививсь я тепер на мої роботи! Як ті гадки, котрих я набув, ті краски, яких напили ся, що так скажу, мої очи, осьмілили душу до відважнїйших гадок, надали моїй кисти инший рух і немов инший розмах. З того бачу, що треба буде менї певне виїхати за границю нашого бідного краю, де не думано о штуцї і відвідати бодай Дрезно, де зібрано тілько скарбів, а може по части і за наші гроші. Так радить менї мій честний учитель, той дивак, повний серця і спосібности, доказуючи, що єго ради вже менї не вистануть, що я вже умію так богато як і він та що треба менї постарати ся о лїпшого артиста і провідника. Вправдї я не вірю тим похвалам старого учителя, котрий жартує собі з мене так само як жартує з усього, що єго окружає, навіть і з дїр свого сурдута і з своїх викривлених чобіт. Однако я радби, аби ти послухав, дорогий отче, що він говорить, а може з того вийде який плян, котрий посуне мене наперед на тім поли, з якого вже тяжко менї зійти і котрого не можу лишити відлогом. Лише одна обставина остуджує мою охоту до подорожи і зробила би може неприсутність в краю правдивою мукою для мене. Не писав я тобі о тім доси, дорогий отче, бо моя рана була надто сьвіжа і я бояв ся, аби не сказати тобі за богато. То впрочім моя хиба, за котру вже не мало терпів я від товаришів і инших людий, що в таких случаях, коли мене що обурює, не міркую ся в словах, не присолоджую нїчого і не ховаю гіркої правди. Що робити, я вже такий вдав ся, хоч здає ся менї, що пізнїйше житє навчить мене розуму і штуки: держати язик за зубами, а то найпотрібнїйша честнота. Вправдї я не перестану бачити хиб людских і їх злих намірів так само легко і бистро, як инші бачать горб на моїх плечах, але бодай научу ся мовчати і полишу людям їх моральні недостачі, нехай їх так двигають, як я двигаю то сїдло, яке вложила на мене природа. Але вертаю до річи, хоч нерадо і зі страхом. Перед трема місяцями був у мене старий Нарбут. Була то для мене велика радість побачити по тількох лїтах того честного старця, котрий так сердечно мною опікував ся, коли я був малим хлопцем і мешкав коло него на фільварку. Але з другої сторони єго приїзд тяжко мене засумував. Вірю кождому єго слову, бо певне ще нїколи не осквернила неправда або пересада єго уст. На жаль він розповів менї всьо, що в твоїм домі дїєсь. З того бачу, мій найдорожший отче, що для тебе нема вже щастя на тій земли, що маєш жінку, котра не любить тебе, дїти, що тебе не шанують, що чужі обсїли твій дім і ледве що не важать ся викинути тебе з того кута, де ховаєш ся перед криком і неспокоєм, який внесли під твою стріху; де може з сльозою в оцї роздумуєш над честнотами моєї бідної матери, з котрою ти так благородно поступив, а котра була би певне відплатила тобі твій учинок щастєм, якого ти лише кілька капель покушав. Сподобало ся Богу забрати тобі женщину-ангела, що тебе любила; але лишив ся єї син, котрий має обовязок осолодити твою старість, а навіть коли би було треба, стати твоєю обороною і щитом против тих, що так безличню надуживають твоєї слабости і уступчивости. Прости менї, отче, ті послїдні слова. Але видить Бог, що серце менї краєсь, коли погадаю, який біль мусить нераз заливати твої груди, як конче тобі потреба когось, хто любив би тебе, хто приймив би половину гірчи, якою тебе кормлять, хто часом відвернув би від твоїх уст ту чашу упокореня, яку подають тобі найдорожші руки. Отсе причина, отче, що спонукує мене впречи ся подорожи і вертати до дому. Знаю добре, що мене там жде; але не бій ся, мій бідний отче, всьо видержу, знесу терпеливо насьмішки і кривди, хоч калїка і немічний тїлом, але сильний душею, положу самою моєю присутностию запору їх сьмілости, а поглядом і словом засоромлю нераз і вдержу тих, котрих на жаль повинен би я шанувати і хотів би їх любити. Приїзди-ж дорогий мій отче, жду стрічі з тобою і піддаю ся з любовою і послухом твоїй воли“.

Пан Януш доїзджаючи до Лукова, коли конї ішли поволи пісками дороги, що вела до Седлець, а з далека показали ся мури піярского будинку, добув лист сина, перечитав єго може вже з десятий раз і обтерши сльози, котрі пустили ся з єго очий при послїдних словах Мариянового листу, велїв пагнати конї і як найскорше їхати, такою любовою наповнила ся єго груд, такою нетерпеливостию задрожало єго серце.

VI.

Ідучи від будинку оо. Піярів, де містила ся школа, входить ся по лївій стороні великої площі перед тим будинком в невелику уличку, па котрій в осени богато болота, в лїтї досить трави, де ледве видко слїди колїс, так мало хто нею їздить, але за те видко дуже добре утоптану стежку кількадесятьма студентами, що при тій улицї мають свій головний осїдок. Між кількадесятьма домками, з котрих більша половина кривих, похилених, з низькими дверми, з вікнами тут і там заліпленими папером, стояв досить великий дім, відділений від инших парканом, вправдї до половини розібраним, але огороджуючим від біди зелене і заросле травою подвіре, на котре виходили чотири вікна дому і ґанок при входових дверях. Той ґанок опирав ся на деревляних стовпах, мав покривлений і нерівний поміст, але хто хо-

ся затовщене місце, а коли висхне, стирає ся щіткою. Коби би в тім місци, де була пляма, лишила ся краєм брудна смуга, то треба чистити ще раз чистенькою губкою, вмачаною в бензину. (З бензиною осторожно! При огни або сьвітлї не треба з нею нїчого робити!) — **Олена Ч. в Т.:** 1) Як виглядають ступи до сукна або т. зв. фолюші у фабриках, годі Вам пояснити докладно без рисунку, але найпростійший рід фолюша зрозумієте і з самого опису. По виробленю сукна з вовни розходить ся о то, щоби вовна добре сповстїла, значить ся, збила ся в густу ткань. То робить ся у фолюшах двояким способом: на студено, в студеній водї, і на тепло при помочи пари. Простий фолюш виглядає більше менше так: Подумайте собі коритце так довге або трохи довше, як широке єсть сукно і так велике, щоби в нїм змістив ся постав сукна. Одна стїна того коритця, збита н. пр. з 3 широких дошок на 2 метри довгих стоїть похило (косо), а на нїй сувають ся три тяжкі довбеньки. В горішнім кінци кождої довбеньки єсть вбитий кусень дерева (зуб), що вистає нїби як клинок. Попід ті зуби іде вал від колеса, котре обертає вода, (фолюші уставляють дуже часто при млинах водних); вал має також зуби, але уставлені так, що коли колесо єго обертає, то він чіпає одним зубом за одну довбеньку і суне єї в гору а відтак пускає, то знову другим зубом за другу, а третим за третю. Коли спустить одну довбеньку, то піднесе другу; спустить другу, то піднесе третю і т. д. дальше на переміну. В коритци на долинї під довбеньками лежить сукно у водї, отже довбеньки спадаючи бють єго, збивають вовну до купи і надають сукну густоти. Такий фолюш можна зробити собі самому, лиш треба до того якоїсь сили, котра би через довший час підносила і спускала довбеньки. У млинї найлїпше то зробити, бо там єсть така сила — вода. В студеній водї треба сукно довше ступити, але за то оно лїпше і красше виступить ся, як теплим способом, при котрім уживає ся пари. Фолюші можуть бути також парові. Підручників до сеї роботи нема анї польских анї руских; з німецких найважнїйші: Karmarsch, Mechanische Technologie i Grothe, Appretur der Gewebe. — 2) Карти Руси-України Величка дістанете в товаристві „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10, цїна 2 зр. 50 кр. — 3) Товсті плями н. пр. від мяса і т. п. можна вибрати з паперу слїдуючим способом: Розробляє ся палену маґнезию з бензолем на досить рідке тїсто і розтирає ся єго пальцем по плямі, а відтак стріпує ся пукаючи легенько пальцем в папір. Сьвіжа пляма щезає звичайно зараз, а старші треба два і три рази мастити бензолевою маґнезиєю, котру можна зробити собі на запас але треба держати в добре затканій фляшцї. (Бензоль єсть майже то само що бензина; давнїйше навіть називано бензину — бензолем, але бензина єсть то легкий олїй, котрий робить ся з нафти, а бензоль виробляє ся із смоли (теру, вугля камінного). Плями з нафти на папери можна дуже легко вибрати; треба лиш папір подержати на хвильку над грапею або горячою бляхою, а нафта сама випарує. **М. В. у Львові:** Жарт був не на місци, але за оскорбу годі єго брати, а позивати ся можна би хиба аж тогди, коли-б він зробив дїйстну шкоду. Єсть то досить загальний, хоч певно не мудрий звичай, що люди в день 1 цьвітня взаїмно себе зводять. Буває і так, що люди впрочім статочні і поважні позваляють собі таких жартів на prima Aprilis (латиньска назва, значить „перший — розуміє ся, день — цьвітня“. Пригадаємо н. пр., що торік редакция берлиньскої ґазети Tageblatt здурила на першого цьвітня цїлий сьвіт пустивши поголоску, що Нанзен доїхав до північного бігуна. Звичай дуреня людий в день 1 цьвітня пішов з Франциї ще в 16-ім столїтю. До 1564 р. зачинав ся там новий рік з днем 1 цьвітня, але король Кароль IX переніс єго з того дня на день 1 сїчня 1564 р. У Франциї був звичай, що на новий рік роздавано собі взаїмно всїлякі дарунки. Отже коли хто в сїчни явив ся по дарунок, то єму казали чекати до 1 цьвітня, а коли прийшов того дня, то єму сказали, що новий рік вже давно минув і так дурили одні других. — **Учитель з Боб.:** Після закона з 5 мая 1896, Тит. II. Арт. 11. Д. платню провізоричного учителя визначує краєва Рада шкільна найменше по 250 зр. річно, а розпорядженє кр. Ради шк. з 12/6 1896, §. 2 каже, що тимчасовий учитель в 4-ій клясї платнї (міста і місточка) або в 5-ій клясї платнї (села) побирає 300 зр. річно, скоро має іспит кваліфікаційний або бодай матуру, а 250 зр. (в містах і місточках з додатком 10% на мешканє; на селї з додатком місцевим) скоро не має матури. Яку платню специяльно Ви маєте побирати, того прецї не можемо знати, бо не знаємо нї вашої кваліфікациї, нї місця служби. Впрочім прочитайте собі Болеслава Барановского „Zbiór ustaw krajowych w zakresie spraw szkolnictwa ludow.“, котрий Ви повинні би мати. — **Тирса в Кол.:** 1) Чайка — слово турецке, значить то саме, що „судно“ або „корабель“. Чайка єсть значно більша, як човен, а що призначена до плавби на рїцї, буває значно довша як ширша. Будова чайок єсть дуже проста, подібна до будови човнів. Чайки звичайно не мають керми і треба їх кермувати веслами. Козацкі чайки були дуже простої будови, хоч козаки пускали ся ними і на море. В однїй чайцї містило ся звичайно 40—50 людий. В Австриї були в давних часах чайки на Дунаю і творили малу фльоту воєнну для оборони границї від сторони Туреччини. Ті чайки мали позаду керму а також одно вітрило; на кождій чайцї була одна пушка, а залогу чайок звано чайкістами. Нинї уживають чайок лиш до ставленя мостів на ріках. Чайки збивають з дошок і виливають смолою або також оббивають бляхою. — „Байдаком“ звано рід малого корабля річного з кермою позаду — назва також чужа. — Човни суть двоякі: прості довбані н. пр. з вербового пня т. зв. „дуби“, круглаві, і збивані з дошок. — 2) Звістки в часописях про крадежі, убийства, розбої і т. п. подають ся насамперед лиш з тої простої причини, що читателї цікаві знати, що де стало ся. Відтак служать они людем до осторогн, а часом причиняють ся також до відшуканя шкоди і викритя виновників. — 3) Про всїлякі партиї політичні иншим разом, бо то заняло би тут богато місця. — **Н. Табач. Город.:** Нам годї. Вам самим треба бути на місци і шукати, бо компетентів єсть аж занадто богато, а кождий ловить чим скорше що і де може. Ми анї не маємо часу за тим бігати, анї навіть не можна би якесь занятє так довго для Вас задержати, щоби переписати ся з Вами, порозуміти ся, і щоби Ви мали час приїхати. Коли Ви дїйстно правник, значить ся скінчили права, то подайте оповістку до ґазет; може знайде ся якийсь адвокат, що буде потребувати. Коли же Ви такий правник, що ще лиш хочете учити ся прав, то складайте тепер як можете гроші, щоби було за що удержати ся через два три місяцї у Львові, а відтак ще перед початком шкільного року, значить ся при кінци вакаций приїзджайте до Львова і шукайте собі самі відповідного занятя. Можете знайти якусь лекцию, діурну, або роботу у адвоката а попри то ходити на унїверситет. Часу не марнуйте, беріть ся до чого небудь, щоби лиш чим скорше, бо лїта минають і не вертають! — **М. Я. в М. К. О.:** Невильосовані. — **І. Ст. в Стінці:** Невильовані. — Другий раз адресуйте лист на імя в низу підписаного. — **Г. В. в Косові:** Польска книжка до самоуки німецкої мови: Plato von Reussner, „Najlepsza metoda“ do nauczenia się bez nauczyciela języka niemieckiego w trzech miesiącach. Warszawa. Kurs niższy 60 копійок (75 кр.); kurs wyższy 1 рубель 60 коп. (2 зр. рахуючи рубель по 1 зр. 25 кр.) Позаяк книжку треба спроваджувати з Варшави, то буде о много дорожше коштувати. Мусите удати ся з тим дїлом до якоїсь львівскої книгарнї н. пр. H. Altenberg, площа Марияцка 4. або Gubrynowicz i Schmidt ул. Театральна 9 та зажадати, щоби Вам спроваджено. — **Сайк. в Стоян.:** Листу ми не одержали. Просимо ще раз написати на адресу в низу підписаного і подати докладну оповістку, а помістимо. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

тів відітхнути сьвіжим воздухом, найшов там дві лавочки, на котрих можна було безпечно сїсти а з боку великий клен, що давав холод і тїнь, а прикриваючи своїм широким листєм крівлю ґанку, заступав в часї дощу ґонти, котрих в многих місцях не було.

Війдім до середини того мешканя, де як читателї догадують ся, найдемо особи, що нас обходять.

З темних і невеликих сїний були просто двері отверті до кухнї, вказуючі на мале і убоге господарство. Невеликий огонь тлїв на огнищи, стояло коло него лише кілька горнят і то один з них був обдротований, а з другого виставала велика кість, котру видко не можна було цїлком сховати в горнци. Напротив огнища стояв стіл під вікном, з котрого падало сьвітло на предмети стоячі на столї, а то на стільницю, де лежало тїсто і миска з сиром приладженим на пироги; дальше вязка моркви, петрушки, трохи бараболь, ніж, вареха і бляшана судина на воду. При столї сидїла стара женщина в білім, чистім чипци на голові, з під котрого виглядало вже сиве волосє, одїта в ясносиню юбку, в цьвітисту спідницю і обираючи бараболї кидала їх до цебрика з водою, що стояв при єї ногах. На єї лици, хоч старім але гарнім видний був спокій, пильна увага і якась добродушна усьмішка, немов би гадала о тім, які смачні і сипкі будуть ті бараболї, котрі она так чисто обирає. В сїнях з лївої сторони були сходи, що вели понад дверима кухнї на під. Під ними стояло кілька поломаних крісел і немов на вартї щітка і дві мітли. З правої-ж сторони в темнім кутї була бочка з водою, а при нїй дві коновки і цебричок. Всьо то становило гарний образок, було дуже добре осьвітлене і отїнене, а кухарка сидїла так спокійно, так поволи обирала бараболї, надавала такий вигляд своєму лицю, немов би знала, що єсть моделем і що єї переносять на папір.

І справдї в тих самих сїнях, при отвертих дверях від комнати з правої сторони, сидїв на низькім стільци рисівник; на колїнах держав дошку до рисованя, оперту на ніжках і споглядаючи на предмети, що вже вірно і точно лежали на папері, тїнював їх ще тут і там. Той молодий чоловік був горбатий, груди мав сильно вигнуті, руки довгі і костисті, а хоч сидїв, можна було пізнати, що мав тонкі і надто високі ноги. То робило єго висшим ніж звичайні горбаті калїки. Єго лице було бридке, ніс великий, уста широкі, кости лиця вистаючі, чоло високе, але вузке і покрите стоячим і шорстким волосєм. Помимо того, відражувало то лице лиш на перший погляд. Щось розумного лежало в тих погнутих і негладких чертах, а в пречудних синїх очах, осlонених темними віями і осаджених глубоко, легко було вичитати проблиски якогось висшого духа і немов би усьміх доброти, що лагодив терпкість слів, які часом вимавляли єго уста. Єго голос був часом острий і проймаючий; але чи єго підносив, чи лагодив, сильно вбивав в душу слухателя і притягав єго до себе. Отже так, хто мав відвагу перемогти першу відразу, міг бути певний, що під впливом того погляду і того голосу забуде безперечно то, що той, хто так дивить ся і так говорить, подібний радше до оранґутана як до чоловіка.

За горбатим рисівником стояв опертий о одвірок, але так, що не засланяв єму сьвітла, високий, двайцятилітний молодець і з добродушною усьмішкою і немов дивуючись, що робота так скоро іде, приглядав ся рисованю товариша. Був білявий, сильної будови, широкого чола і правильних черт. Краска єго сьвіжого, румяного і лише легко опаленого лиця вказувала на здоровлє і зашановану молодість, очи голубі і притїнені темними віями велїли догадувати ся в нїм сьмілого, веселого і люблячого серця, а усьмішка, що складала прегарно єго уста, додавала такої принади цїлій появі молодця, що хто лиш пізнав, мусїв єго полюбити, така люба була цїла єго стать та відкривала так гарну і благородну душу.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам [illegible]

В ТРУСКАВЦИ

В 1 і 3 сезоні о 30% дешевше.

Лічить ся з незвичайним результатом: Ревматизм, подаґра, товстість, пісок нирковий, астма, ісхіяс, слабости жіночі.

Обширну брошурку о Трускавци висилає на жадане Заряд. 21

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК 4

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Юліян бр. Бруницкий

в Підгірцях почта Стрий,

поручає

насінний **овес, ячмінь, картофлї, деревця овочеві, пацята** чистої раси Yorkshire. Дріб вже проданий. — Прошу жадати цінників. 22

Інсерати

„оповіщеня приватні"), як для „Народної Часописи" так також для „Ґазети Львівскої" принимає лиш „Бюро дневників" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Кто пье Катрайнера Кнайпа солодову каву?

Всѣ котрѣ люблять смачну каву, хочуть бути здоровѣ и хочуть щадити. 18

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові. 2

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся каталоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цінах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера